

MESNED

İlahiyat Araştırmaları Dergisi

Cilt: 12, Sayı: 2, Güz 2021

MESNED

The Journal of Theological Studies

Volume: 12, Issue: 2, Autumn 2021

ISSN 2667-7075 | e-ISSN 2687-3605

<http://dergipark.gov.tr/mesned>

mesned@inonu.edu.tr

**İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Bulgurlu, 44000 Battalgazi/Malatya**

MESNED İlahiyat Araştırmaları Dergisi
The Journal of Theological Studies

Cilt 12, Sayı 2, Güz 2021
(Volume 12, Issue 2, Autumn 2021)

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına Sahibi/Owner
Prof. Dr. Mehmet KUBAT, Dekan / Dean
mehmet.kubat@inonu.edu.tr

Baş Editör/Editor in Chief
Doç. Dr. Harun BEKİROĞLU, harun.bekiroglu@inonu.edu.tr

Editörler/Editors

Doç. Dr. Mehmet Korkut ÇEÇEN korkut.cecen@inonu.edu.tr
Doç. Dr. Hüseyin MARAZ huseyin.maraz@bilecik.edu.tr
Doç. Dr. Recep UÇAR recep.ucar@inonu.edu.tr
Dr. Fatih ZENGİN fatih.zengin@inonu.edu.tr
Dr. Selahattin YILDIRIM selahattin.yildirim@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Dr. Gülşen SAYIN gulsen.sayin@inonu.edu.tr
Dr. Abdulhekim AĞIRBAŞ aagirbas@karatekin.edu.tr
Dr. Mohammad Ajmal HANİF mohammad.hanif@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Mehmet Ali YAVUZ mehmetali.yavuz@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Muhammed Nur Ali TABANLI muhamed.tabanlı@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Sümeyye BULUT sumeyye.bulut@inonu.edu.tr
Dr. Serkan DEMİR serkan.dermir@inonu.edu.tr
Dr. Abdulhan ÜNLÜSOY abdulhan.unlusoy@inonu.edu.tr
Dr. Yunus Emre TEMİZ yunusemre.temiz@inonu.edu.tr
Dr. Ziya ERDİNÇ zerdinc@sakarya.edu.tr
Dr. Ramazan MEŞE ramazan.mese@inonu.edu.tr
Dr. Tacetdin BIYIK tacetdin.biyik@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Soner ERASLAN soner.eraslan@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Yusuf Fuat ÜNAL yusuf.unal@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Ömer TOZAL omer.tozal@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Furkan TAYŞAN Furkan.taysan@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Emine SARİTEMUR emine.saritemur@inonu.edu.tr

Yayın Kurulu/Board of Publication

Prof. Dr. Abdullah ÇOLAK	Türkiye	Hittit Üniversitesi	abdullahcolak@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Abdurrahman A. S. ALJARMAN	Kuveyt	College of Basic Education	a.aljarman@hotmail.com
Prof. Dr. Abdurrahman KASAPOĞLU	Türkiye	İnönü Üniversitesi	a.kasapoglu@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Ahmet Cahid HAKSEVER	Türkiye	Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	ahmetcahid@hotmail.com
Prof. Dr. Ahmet Faruk SİNANOĞLU	Türkiye	İnönü Üniversitesi	afaruk.sinanoglu@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Adem APAK	Türkiye	Uludağ Üniversitesi	ademapak@uludag.edu.tr
Prof. Dr. Ali AYTEN	Türkiye	Marmara Üniversitesi	aliayten@marmara.edu.tr
Prof. Dr. Aydın TOPALOĞLU	Türkiye	İstanbul Üniversitesi	aydin.t@istanbul.edu.tr
Prof. Dr. Bekir KUZUDİŞLİ	Türkiye	İstanbul Üniversitesi	bekir.kuzudisli@istanbul.edu.tr
Prof. Dr. Cemal TOSUN	Türkiye	Ankara Üniversitesi	cemaltosun71@hotmail.com
Prof. Dr. Fikret KARAMAN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	fikret.karaman@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Hamza Hassan SULIEMAN SALIH	B. A. E.	İslamic and Arabic Studies College	abohosam699@googlemail.com
Prof. Dr. Hulusi ARSLAN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	hulusi.arslan@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Mehmet KUBAT	Türkiye	İnönü Üniversitesi	mehmet.kubat@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Mohammed Abdelrazzaq EID ALROUD	Ürdün	Al-Balqa Üniversitesi	tafilah2003@yahoo.com
Prof. Dr. Rachid Kohouss	Fas	Abdul-Malik Al-Saadi Üniversitesi	dr.rachidko@gmail.com
Prof. Dr. Saffet SANCAKLI	Türkiye	İnönü Üniversitesi	saffet.sancakli@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Sabri TÜRKMEN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	sabri.turkmen@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Siddik KORKMAZ	Türkiye	Katip Çelebi Üniversitesi	skorkmaztr@gmail.com
Prof. Dr. Zülfikar DURMUŞ	Türkiye	Nevşehir Üniversitesi	zulfikardurmus@nevsehir.edu.tr
Prof. Dr. Mahmut ÇINAR	Türkiye	Gaziantep Üniversitesi	cinarmahmut@gmail.com
Prof. Dr. Mehmet BİRSİN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	mehmet.birsin@inonu.edu.tr
Prof. Dr. Cemil ORUÇ	Türkiye	İnönü Üniversitesi	cemil.oruc@inonu.edu.tr
Doç. Dr. Abdul Raouf Erhim Youssef AL MULYS	Irak	College of the Great Imam University	abolena1988@gmail.com
Doç. Dr. Bellil ABDELKARİM	Cezair	Chadli Bin Jadid University	bellkar23@yahoo.com
Doç. Dr. Mehmet Korkut ÇEÇEN	Türkiye	İnönü Üniversitesi	korkut.cecen@inonu.edu.tr
Doç. Dr. Hamdi ONAY	Türkiye	İnönü Üniversitesi	hamdi.onay@inonu.edu.tr
Doç. Dr. Bilal GÖK	Türkiye	İnönü Üniversitesi	bilal.gok@inonu.edu.tr
Dr. Mohammed Ibrahim Dohisat	Ürdün	Al Wasl University	dohisat@yahoo.com

Taradığımız İndeksler

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ, Necmettin
Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Faruk BEŞER, Marmara
Üniversitesi
Prof. Dr. Ethem CEBECİOĞLU, Ankara
Üniversitesi
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ, İstanbul
Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim HATİBOĞLU, Uludağ
Üniversitesi
Prof. Dr. Habib EL-MALLAOUKI
Universität Osnabrück (Almanya)
Prof. Dr. Gali GARBİ, Dr. Yahya Fares
Univesity (Cezayir)
Prof. Dr. Ralf ELGER, Martin-Luther
Universität (Almanya)
Prof. Dr. Bülent UÇAR, Universität
Osnabrück (Almanya)
Doç. Dr. Muratbek MYRZABEKOV,
Uluslararası Ahmet Yesevi Üniversitesi
(Kazakistan)
Dr. Khanom ALYAZIGI, Université de
Montpellier (Fransa)

Prof. Dr. Sadık KILIÇ, Ordu
Üniversitesi
Prof. Dr. Turan KOÇ, İstanbul
Sabahattin Zaim Üniversitesi
Prof. Dr. Ali KÖSE, Marmara
Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa KÖYLÜ, Ondokuz
Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ŞEKER, Dokuz
Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İmtiyaz YUSUF, Mahidol
University (Thailand)
Prof. Dr. Tarek BADAWIA,
Universität Erlangen (Almanya)
Dr. Beder AL-JABER, King Saud
University (Suudi Arabistan)
Prof. Dr. Muhammet BASCELİC
Prof. Dr. Dosay KENJETAY, Eurasian
National Univ. (Kazakistan)
Dr. Muhamed Bascelic, Eberhard
Karls Universität Tübingen
(Almanya)

Mesned İlahiyat Araştırmaları Dergisi, 30 Haziran ve 31 Aralık tarihlerinde yılda 2 sayı olarak İnönü Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi tarafından yayımlanan uluslararası bir dergidir. 2019 yılında yayın
hayatına başlayan Mesned Dergisi, 2010 yılı itibarıyla yayınlanmakta olan İnönü Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Dergisi'nin devamıdır.

The Journal of Theological Studies is an international issue published semiannually by the Faculty of The Divinity of İnönü
University on June 30 and December 31. Journal of Mesned started to be published in 2019, is the continuation of Journal of
The Faculty of The Divinity of İnönü University which has been published since 2010.

Kapak Tasarım/Cover Design

Dr. Öğr. Üyesi Fatih ZENGİN fatih.zengin@inonu.edu.tr

Grafik-Tasarım/Graphics-Design

Dr. Öğr. Üyesi Serkan DEMİR serkan.dermir@inonu.edu.tr
Arş. Gör. Soner ERASLAN soner.eraslan@inonu.edu.tr

Baskı/Printing by

İnönü Üniversitesi Matbaası Malatya 2021

MESNED İlahiyat Araştırmaları Dergisi hakemli bilimsel bir dergidir ve Haziran-Aralık aylarında olmak üzere yılda iki defa
yayımlanır. Yazılarının sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayınlanan görüşler İnönü Üniversitesi'ni ve
MESNED İlahiyat Araştırmaları Dergisi'ni temsil etmez. Makale ve yazılar, kaynak gösterilmek şartıyla sadece iktibas ve atf
şeklinde kullanılabilir. © İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 2021

The Journal of Theological Studies is a biannual peer-reviewed academic journal published in June and December. All
the responsibility for the content of the papers published here belongs to the authors, and does not express the official view
of the The Journal of Mesned of Theological Studies. Without getting permission of the journal, papers published here
cannot be published partially or totally on other media. Copyright©: İnönü University Faculty of Divinity 2021
Dergimizin Yayın ve Yazım ilkeleri, sayının son kısmındadır.

Yazışma Adresi/Correspondence

Tel/Belgeç: 0422 377 49 97- 0422 341 00 61
İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi - Kampus -MALATYA

ISSN 2667-7075 | e-ISSN 2687-3605

<http://dergipark.gov.tr/mesned>

İÇİNDEKİLER

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Hadislerde Tevriye Sanatının Kullanımı ve Konu Etrafındaki Tartışmalar	
Abdurrahman ECE.....	217-251
Metafizik Dönem Ekseninde Tasavvufun Teorik Yapısına Dair Doksografik Bir Değerlendirme	
Güldane GÜNDÜZÖZ.....	253-281
İhvân-ı Safa Felsefesinde Tekâmül Nazariyesi	
Hamdi ONAY.....	283-303
الإختلاف بين الروايات التي اتفق عليها أصحاب السُنن: أنواعه وأسبابه / Yunan Felsefesinin Doğuşuna Dinin Etkisi	
Abdelkarim BELLİL.....	305-332
Ebu'l-Hasan el-Mâverdi'ye Göre Kıyasın Tanımı ve Türleri	
Kazim YUSUFOĞLU.....	333-356
Eşref Ali et-Tehânevî'nin "Risâletü'l-katâif mine'l-letâif" Adlı Risâlesi Bağlamında Letâife Dair Görüşleri	
Ömer TAY.....	357-382
الاختلاف بين الروايات التي اتفق عليها أصحاب السُنن: أنواعه وأسبابه / Sünen Yazarlarının İttifak Ettikleri Rivayetlerde Bulunan İhtilafın Çeşitleri ve Sebepleri	
Ayman Jassim Mohammed ALDOORİ.....	383-405
Kur'ân'da Ğurûr Kelimesi ve "ğ-r-r" Kökünün Geçtiği Ayetler Üzerine Bir İnceleme	
Hasan Fehmi ULUS.....	407-429
Dilin Kökeni ve Teolojik Bağlamı	
Hulusi ARSLAN - Numan KARAGÖZ.....	431-451
Şeyh Muhammed Ziyâeddîn Nurşinî'nin Tasavvufî Görüşleri	
Mahmut Askeri KÜÇÜKKAYA.....	453-479
Proje Anadolu İmam Hatip Liselerinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi	
Hümeyra TARHAN - Tuncay KARATEKE.....	481-516

ÇEVİRİ

İslâm'dan Önce Arap Tarihi Çalışmaları İçin Süryânî Kaynaklarının Önemi	
Çevirmen: Ahmet ACARLIOĞLU.....	517-532

KİTAP DEĞERLENDİRMESİ

Uygurlukların Batışı -Kitap Değerlendirmesi-	
Tamer YILDIRIM.....	533-540
İmam Şâfiî -Kitap Değerlendirmesi-	
Musab KOPARAL.....	541-545
Sûfiler ve Sultanlar Klasik Dönemde Tasavvuf-Siyaset İlişkileri -Kitap Değerlendirmesi-	
Ömer Faruk KAHVE.....	547-552

CONTENTS

RESEARCH ARTICLE

The Use of Tawriya Word Art in Hadiths and Discussions Around the Subject Abdurrahman ECE.....	217-251
A Doxographic Assessment of the Theoretical Structure of The Science of Sufism in the Axis of The Metaphic Period Güldane GÜNDÜZÖZ.....	253-281
The Theory of Evolution in the Ihvân-ı Safa Philosophy Hamdi ONAY.....	283-303
الاختلاف بين الروايات التي اتفق عليها أصحاب السنن: أنواعه وأسبابه The Impact of Religion on The Genesis of Greek Philosophy Abdelkarim BELLİL.....	305-332
Definition and Types of Qiyas According to Ebu'l-Hasan al-Mawardi Kazim YUSUFOĞLU.....	333-356
Eşref Ali et-Tehânevî's Views on Latitude in the Context of His Risâletü'l-katâif mine'l-letâif Ömer TAY.....	357-382
الاختلاف بين الروايات التي اتفق عليها أصحاب السنن: أنواعه وأسبابه The Types and Causes of Difference Between the Agreed Narrations by the Authors of the Four Sunans Ayman Jassim Mohammed ALDOORİ.....	383-405
The word "Ġurūr" in the Qur'an and a Review of the Verses in Which the Root "ġ-r-r" Passes Hasan Fehmi ULUS.....	407-429
The Origin of Language and Its Theological Context Hulusi ARSLAN - Numan KARAGÖZ.....	431-451
The Sufic Views of Sheikh Muhammed Ziyaeddin Nurshini Mahmut Askeri KÜÇÜKKAYA.....	453-479
Evaluation of Project Anadolu Imam Hatip High Schools in Terms of Student Views Hümeýra TARHAN - Tuncay KARATEKE.....	481-516

TRANSLATION

The Importance of Syriac Sources For The Study of Arab History Before Islam Translator: Ahmet ACARLIOĞLU.....	517-532
---	---------

BOOK REVIEW

Le Naufrage des Civilisations -Book Review- Tamer YILDIRIM.....	533-540
Imam Shafii - Book Review- Musab KOPARAL.....	541-545
Sufis and Sultans Sufi-Political Relations in the Classical Period -Book Review- Ömer Faruk KAHVE.....	547-552